

Početna stranica>Pokretanje sudskog postupka>Mirenje>**Mirenje u zemlji EU-a****Tarpininkavimas ES šalyse**

Češka

Kam kreiptis į teismą, jei ginčus gali padėti išspręsti tarpininkas? Tai yra alternatyvus ginčų sprendimo priemonė – tarpininkas padeda ginčo šalims susitarti. Pranašumas naudojantis tarpininkavimo paslaugomis yra tas, kad taip sprendžiant ginčą sutaupoma laiko (palyginti su ilgai truncančiomis teisminėmis procedūromis) ir dažnai pinigų (palyginti su bylinėjimosi išlaidomis teisme).

**Kur kreiptis?**

Čekijos **probacijos ir tarpininkavimo tarnyba** (*Probační a mediační služba ČR*) yra centralizuota įstaiga, atsakinga už tarpininkavimą tarp kaltininko ir nukentėjusiojo, nagrinėjant nusikalstamos veikos padarinius baudžiamojoje byloje. Už šią tarnybą atsakinga **Čekijos Respublikos teisingumo ministerija**. Dėl tarpininkavimo civilinės teisės klausimais galite kreiptis į vieną iš tokių paslaugą teikiančių tarpininkų. Čekijoje veikiančių tarpininkų duomenis ryšiams galima rasti įvairiose svetainėse į paieškos langelį įrašius raktinį žodį „mediace“.

Tarpininkų sąrašą galima rasti, pavyzdžiui, Čekijos tarpininkų asociacijos, Čekijos advokatų asociacijos ir Čekijos arbitražo ir tarpininkavimo procedūrų sąjungos svetainėse. Čekijos probacijos ir tarpininkavimo tarnybos, veikiančios pagal atitinkamų apylinkių teismų teritorinę jurisdikciją, duomenis ryšiams galima rasti tarnybos svetainėje.

Teisingumo ministerijos tvarkomas Tarpininkų, įregistruotų pagal Įstatymą Nr. 202/2012 dėl tarpininkavimo, sąrašas pateikiamas [čia](#).

Tarpininkavimo srityje dirba keletas kitų nevyriausybinių organizacijų (NVO) ir subjektų.

**Kokiose srityse galima tarpininkauti arba dažniausiai tarpininkaujama?**

Tarpininkauti galima visose teisės srityse, išskyrus tas, kuriose jis draudžiamas įstatymais. Jis leidžiamas **šeimos, komercinės teisės ir baudžiamosios teisės srityse**. Remiantis Civilinio proceso kodeksu, pirmininkaujantis teisėjas, jei įmanoma ir tikslinga, gali liepti teismo bylos šalims surengti pradinį trijų valandų susitikimą su tarpininku. Tokiais atvejais teismo bylos nagrinėjimas gali būti sustabdomas iki trijų mėnesių.

**Ar reikia laikytis konkrečių taisyklių?**

Taip, tarpininkavimas reglamentuojamas ir Įstatymu Nr. 202/2012 dėl tarpininkavimo, o baudžiamojo proceso srityje – Įstatymu Nr. 257/2000 dėl Čekijos Respublikos probacijos ir tarpininkavimo tarnybos.

**Informacija ir mokymas**

Registruotas tarpininkas, veikiantis pagal Įstatymą Nr. 202/2012 dėl tarpininkavimo, privalo sėkmingai išlaikyti kvalifikacinį egzaminą, kurį rengia Teisingumo ministerijos paskirta komisija. Tarpininkas, veikiantis probacijos ir tarpininkavimo tarnybos kompetencijos srityje pagal Įstatymą Nr. 257/2000 dėl Čekijos Respublikos probacijos ir tarpininkavimo tarnybos, privalo sėkmingai išlaikyti kvalifikacinį egzaminą.

Tarpininkų, veikiančių baudžiamosios teisės sistemoje, mokymą užtikrina Lygtinės bausmės laikotarpio programų ir tarpininkavimo tarnyba. Kitų, išskyrus baudžiamosios teisės, sričių tarpininkavimo mokymo paslaugas teikia įvairios teisinės ir švietimo įstaigos.

**Kiek kainuoja tarpininkavimas?**

Lygtinės bausmės laikotarpio programų ir tarpininkavimo tarnybos teikiamos tarpininkavimo paslaugos yra nemokamos (arba jų išlaidas dengia valstybė). Jeigu teismas sustabdo civilinės bylos nagrinėjimą ir nurodo šalims surengti pradinį susitikimą su tarpininku, pirmosios trys tarpininkavimo susitikimo valandos yra mokamos taikant įkainius, nustatytus įgyvendinimo teisės aktais (400 CZK už kiekvieną pradėtą valandą) ir ši suma padalijama šalims po lygiai (jei šalys yra atleistos nuo teismo mokesčių, sumą apmoka valstybė). Jei tarpininkavimas trunka ilgiau nei tris valandas, tolesnes išlaidas abi šalys dengia vienodai iki tos **sumos**, dėl kurios susitarė tarpininkas ir tarpininkavimo (t. y. teismo bylos) šalys.

**Ar įmanoma užtikrinti, kad būtų vykdomas po tarpininkavimo priimtas susitarimas?**

**Direktyvoje 2008/52/EB** numatyta ginčo šalių teisė reikalauti tarpininkavimo būdu sudaryto raštiško susitarimo pripažinimo vykdytinu. Šalių susitarimas dėl tarpininkavimo civilinėje byloje gali būti teikiamas teismui tvirtinti tolesnių procedūrų atveju. Į Lygtinės bausmės laikotarpio programų ir tarpininkavimo tarnybos tarpininkavimo baudžiamosiose bylose rezultatus gali atsižvelgti prokuroras ir teismas, priimdami sprendimą dėl atitinkamos bylos.

Paskutinis naujinimas: 14/01/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.